

دبیرخانه تحول در فرایند
یاددهی و یادگیری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش پرورش
اداره کل آموزش پرورش شهرستان

آزمون شبه‌نهایی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: علوم تجربی	درس: دین و زندگی ۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۶	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه نظری

جهت دسترسی به فایل هر کیوآرکد، آن‌ها را انتخاب یا اسکن کنید.

پاسخ‌نمای تشریحی
فعال‌سازی ساعت ۲۰

پاسخبرگ آزمون
فعال

راهنمای تصحیح
جهت آشنایی دانش‌آموزان با بارم‌بندی
فعال‌سازی ساعت ۲۰

باسمه تعالی

تعداد صفحات: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: علوم تجربی	سوالات امتحان شبه نهایی درس: دین و زندگی ۳
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۶	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه نظری
نمره	سوالات		ردیف

با تدبر در آیات و حدیث، به سؤالات پاسخ دهید.

۰/۵	بر اساس عبارت قرآنی: "أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ" (آیا دیدی کسی که هوای نفس را معبود خود گرفت)، انسان گرفتار کدام شرک شده است؟	۱
۰/۵	با توجه به این که خداوند متعال می فرماید: "قُلْ أَنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدِهِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفِرَادَىٰ" (به بندگانم بگو شما را فقط یک موعظه می کنم و آن اینکه به صورت گروهی و فردی برای خدا قیام کنید). یک نمونه قیام فردی و یک نمونه قیام گروهی (اجتماعی) را نام ببرید.	۲
۱	با تدبر در آیه شریفه "وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَأَنَّا اللَّهُ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ" و کسانی که در راه ما تلاش کنند، حتما آنان را به راه های خود هدایت می کنیم." به سؤالات پاسخ دهید: الف) آیه فوق بیانگر کدام "سنت الهی حاکم بر زندگی انسان" است؟ ب) این سنت شامل "کدام دسته از بندگان" می شود؟	۳
۰/۵	حدیث پیامبر ص: "برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد." به کدام معیار تمدن اسلامی " اشاره دارد؟	۴

درستی یا نادرستی گزاره‌ها را با ص/غ مشخص کنید.

۰/۵	هر کس در زندگی خود از فرمان های خداوند اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است.	۵
۰/۵	اختیار نامحدود انسان، مبنای تصمیم گیری ها و تعیین کننده سرنوشت اوست.	۶
۰/۵	اگر توبه با ایمان و عمل صالح همراه باشد، نه تنها گناه را پاک می کند، بلکه گناهان را به حسنات تبدیل می کند.	۷

ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید.

۱	ارتباط میان کلمات و عبارات ستون اول و دوم را تعیین کنید. (در ستون دوم یک مورد اضافی است).	۸										
	<table border="1"> <tr> <td>الف) شرط بندی در ورزش ها و بازی های معمولی</td> <td>۱- جایز</td> </tr> <tr> <td>ب) شرکت در جشن عروسی با رعایت احکام شرعی</td> <td>۲- حرام</td> </tr> <tr> <td>ج) تولید آثار هنری به منظور مقابله با ابتذال اخلاقی</td> <td>۳- مکروه</td> </tr> <tr> <td>د) استفاده مردم از پایگاه های ارتباطی بومی و مقابله با سلطه بیگانگان</td> <td>۴- واجب کفایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- واجب</td> </tr> </table>	الف) شرط بندی در ورزش ها و بازی های معمولی	۱- جایز	ب) شرکت در جشن عروسی با رعایت احکام شرعی	۲- حرام	ج) تولید آثار هنری به منظور مقابله با ابتذال اخلاقی	۳- مکروه	د) استفاده مردم از پایگاه های ارتباطی بومی و مقابله با سلطه بیگانگان	۴- واجب کفایی		۵- واجب	
الف) شرط بندی در ورزش ها و بازی های معمولی	۱- جایز											
ب) شرکت در جشن عروسی با رعایت احکام شرعی	۲- حرام											
ج) تولید آثار هنری به منظور مقابله با ابتذال اخلاقی	۳- مکروه											
د) استفاده مردم از پایگاه های ارتباطی بومی و مقابله با سلطه بیگانگان	۴- واجب کفایی											
	۵- واجب											
	ادامه سؤالات در صفحه بعد											

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۰/۵	انسان موحد همواره است؛ زیرا معتقد است هر حادثه ای در عالم دارد. الف) صبور - فایده ای ب) امیدوار - حکمتی	۹
۰/۵	عبارت: "بگو همانا نماز و عبادت هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است." به کدام یک از "مراتب توحید" اشاره دارد؟ الف) عملی - ربوبیت ب) مالکیت - ربوبیت	۱۰
۰/۵	بنا بر حدیث حضرت علی علیه السلام، "مغرور شدن به احسان پیاپی و پرده پوشی خداوند"، یعنی سخت ترین الهی، به وسیله که به انسان داده شده است. الف) آزمایش - مهلتی ب) سنت - امکاناتی	۱۱
اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۰/۵	«شُرک در ربوبیت»:	۱۲
۰/۵	«اصطلاح دینی قضای الهی»:	۱۳
۰/۵	«توبه اجتماعی»:	۱۴
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۰/۵	چرا انسان نمی تواند بر خداوند احاطه یابد و ذاتش را بشناسد؟	۱۵
۰/۵	در چه صورت "ارکان جامعه" بیشتر "رنگ توحیدی" به خود می گیرند؟	۱۶
۰/۵	چرا خوب است ساعاتی را صرف "تفکر در آیات و نشانه های الهی" کنیم؟	۱۷
۰/۵	عملکرد درست ما در مواجهه با امتحانات الهی، چه نتیجه ای دارد؟	۱۸
۰/۵	چرا توبه را "پیرایش یا تخلیه" نیز می گویند؟	۱۹
۰/۵	در چه صورت شرکت در جشن های ملی و مذهبی "مستحب" است؟	۲۰
۰/۵	چرا باید پیش از تجارت، "احکام شرعی" آن را بیاموزیم؟	۲۱
۰/۵	چرا گفته شده حاکمان بنی امیه و بنی عباس از دایره ولایت الهی خارج شدند؟	۲۲
ادامه سؤالات در صفحه بعد		

۰/۵	امروزه کدام گروه از مسلمانان، توسل به پیامبر(ص) و معصومین (ع) برای رسیدن به خواسته ها را شرک می دانند؟	۲۳
۰/۵	تاکید قرآن کریم بر "تعیین حقی معلوم در اموال خود برای نیارمندان" بیانگر کدام "معیار تمدن اسلامی" است؟	۲۴
با تدبیر در متن، به سؤال پاسخ دهید.		
۱	"رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه های اندکی از تعقل، تفکر و دانایی داشت و سرشار از خرافات و مظاهر جهل بود. گفته اند در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می دانستند." سوال: چه عواملی باعث شد که "سدّ جهل و خرافه گرایی" در چنین جامعه ای که از جاهل ترین جوامع آن روز بود؛ شکسته شود؟	۲۵
به سؤالات زیر بطور تشریحی پاسخ دهید.		
۱/۵	چرا خداوند در آیه "الله نورُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ..." خودش را به نور آسمان ها و زمین تشبیه فرموده است؟ شرح دهید.	۲۶
۱	توضیح دهید چه رابطه ای میان "اراده الهی و اختیار انسان" وجود دارد؟	۲۷
۱	بنویسید میان "امتحان الهی و امتحان بشری" چه تفاوتی وجود دارد؟	۲۸
۱/۵	چرا انسان نباید از حيله شیطانی "تسویف" غافل شود و توبه را به تاخیر بیندازد؟ توضیح دهید.	۲۹
۱	نقش "مسئولین و مردم" در مقابله با «زندگی اشرافی و تجمل گرایی» را توضیح دهید.	۳۰
۲۰	موفق و پیروز باشید . جمع نمره	

نام حوزه امتحانی:	محل مهر رییس حوزه اجرا	باسمه تعالی	شماره داوطلب:	<input type="text"/>
تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۶		دین و زندگی ۳	نام:	
ساعت شروع: ۸ صبح			نام خانوادگی:	
رشته: علوم تجربی			شهرستان / منطقه:	
تعداد صفحه: ۲ صفحه			مدرسه:	
در این کادر چیزی ننویسید	<input type="text"/>		پایه: دوازدهم	
			زمان آزمون: ۸۰ دقیقه	

ردیف	پاسخبرگ	نمره
۱		۰/۵
۲	(الف)	۰/۵
	(ب)	
۳	(الف)	۱
	(ب)	
۴		۰/۵
۵		۰/۵
۶		۰/۵
۷		۰/۵
۸	(الف)	۱
	(ب)	
	(ج)	
	(د)	
۹		۰/۵
۱۰		۰/۵
۱۱		۰/۵
۱۲		۰/۵
۱۳		۰/۵
۱۴		۰/۵
۱۵		۰/۵

ردیف	پاسخبرگ	نمره
۱۶		۰/۵
۱۷		۰/۵
۱۸		۰/۵
۱۹		۰/۵
۲۰		۰/۵
۲۱		۰/۵
۲۲		۰/۵
۲۳		۰/۵
۲۴		۰/۵
۲۵	(الف)	۱
	(ب)	
۲۶		۱/۵
۲۷		۱
۲۸		۱
۲۹		۱/۵
۳۰		۱
	جمع نمره	۲۰

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح		رشته: علوم تجربی		راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: دین و زندگی ۳	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۶				پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه نظری			
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره
۱	شرک عملی (درس ۳، ص ۳۳)						۰/۵
۲	الف قیام فردی: (اقامه نماز، مطالعه کتابهای دینی، امر به معروف و نهی از منکر) تذکرات فردی و... (۰/۲۵) ب) قیام اجتماعی: برپایی نماز جماعت، تشکیل حکومت اسلامی، جهاد، تشکیل گروههای خیریه، تشکیل گروههای جهادی برای سازندگی (۰/۲۵) (درس ۴، ص ۴۳)						۰/۵
۳	الف) امداد خاص الهی (توفیق الهی) (۰/۵) ب) بندگان مومن تلاشگر در راه خدا (۰/۵) (درس ۶، صص ۶۵ و ۷۱)						۱
۴	ایجاد جامعه عدالت محور. به این موارد هم نمره تعلق می گیرد: یکی از معیارهای تمدن متعالی، حاکمیت عدالت در روابط میان انسانها، به خصوص در روابط اقتصادی و سیاسی و طرد ظلم و بی عدالتی از جامعه است. (درس ۹، ص ۱۱۰)						۰/۵
۵	ص (درس ۳، ص ۳۲)						۰/۵
۶	غ (درس ۵، ص ۵۳)						۰/۵
۷	ص (درس ۷، ص ۸۳)						۰/۵
۸	الف) ۲ حرام ب) ۱ جایز ج) ۴ واجب کفایی د) ۵ واجب (هر مورد ۰/۲۵) (درس ۸، صص ۱۰۱-۱۰۲)						۱
۹	ب) امیدوار - حکمتی (درس ۳ ص ۳۲)						۰/۵
۱۰	الف) عملی - ربوبیت (درس ۴، ص ۴۲)						۰/۵
۱۱	الف) آزمایش - مهلتی (درس ۶، ص ۷۳)						۰/۵
۱۲	یعنی کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند. (درس ۲ ص ۲۲)						۰/۵
۱۳	اجرا و پیاده کردن نقشه جهان به اراده خداوند است. (درس ۵، ص ۵۶)						۰/۵
۱۴	اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت خداوند از خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. (درس ۷، ص ۸۸)						۰/۵
۱۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ما نمی توانیم با ذهن محدود خود به حقیقت او احاطه داشته باشیم و ذاتش را شناسایی نماییم. (درس ۱، ص ۱۲)						۰/۵
۱۶	هر قدر مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرند. (درس ۳، ص ۳۵)						۰/۵
۱۷	برای افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند و افزایش درجه اخلاص (درس ۴، ص ۴۶)						۰/۵
۱۸	رسیدن به رشد و کمال (مواجه شدن با امتحانات جدیدی که باعث رشد و کمال انسان می شود). (درس ۶، ص ۶۹)						۰/۵
۱۹	زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. (درس ۷، ص ۸۲)						۰/۵

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: دین و زندگی ۳		رشته: علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه نظری		تاریخ امتحان: ۱۴۰۵/۰۲/۰۶		
ردیف	راهنمای تصحیح			
نمره				
۲۰	اگر موجب تقویت صلح رحم و یا تبلیغ دین شود؛ (۰/۲۵) به شرط آنکه در این مجالس، احکام دین رعایت شود. (۰/۲۵) (درس ۸، ص ۱۰۲)			
۲۱	تا گرفتار کسب حرام نشویم. (درس ۸، ص ۱۰۳)			
۲۲	زیرا آنان نه بر اساس دستورات الهی، بلکه بر اساس امیال خود حکومت می کردند. (درس ۹، ص ۱۱۰)			
۲۳	تکفیری ها (درس ۲، ص ۲۴)			
۲۴	برپایی جامعه عدالت محور (درس ۹، ص ۱۱۰)			
۲۵	الف) دعوت به تفکر، تعقل و خردورزی در جای جای این کتاب آسمانی مشاهده می شود. نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر قرآن به خردورزی و دانش از یک طرف (۰/۵) ب) تشویق های دائمی رسول خدا (ص) به علم آموزی از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (۰/۵) (درس ۹، ص ۱۱۴)			
۲۶	خداوند نور هستی است؛ یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند؛ (۰/۷۵) هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی و بیانگر صفات علم، قدرت و... خداست. (درس ۱، ص ۱۱)			
۲۷	وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از «اراده الهی» است؛ یعنی، خداوند اراده کرده که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. (۰/۲۵) درست است که در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی «وابسته به اراده» خداوند است؛ یعنی «اراده انسان در طول اراده خداست» و با آن منافات ندارد. (۰/۷۵) (درس ۵، ص ۵۹)			
۲۸	در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۰/۵) ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۰/۵) (درس ۶، ص ۶۸)			
۲۹	آتسویف از ریشه سوف و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. [فرد گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم و این گفته را آن قدر تکرار می کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش شود و ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (۰/۷۵) درست است که هر وقت برگردیم خدا قبولمان می کند اما اگر انسانی غرق گناه شود دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبه ای صورت نگرفته است. (۰/۷۵) (درس ۷، ص ۸۵)			
۳۰	بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از شیوه اشرافی گری، تجمل گرایی و مصرف گرایی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند. (۰/۵) مجموعه افراد جامعه نیز با پیروی از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و امر به معروف و نهی از منکر روابط اقتصادی را سالم نگه دارند. (۰/۵) (درس ۸، ص ۱۰۴)			
۲۰	"خدا قوت"			

این راهنما جهت آشنایی دانش آموزان با ریزبارم هر سوال آزمون می باشد.

آزمون شبه نهایی دوازدهم تجربی

۱. با تدبر در آیات و حدیث، به سؤال پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)
 بر اساس عبارت قرآنی: ﴿أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ﴾ (آیا دیدی کسی که هوای نفس را معبود خود گرفت)، انسان گرفتار کدام شرک شده است؟

پاسخ

شرک عملی (درس ۳، ص ۳۳)

فیلم پاسخ

۲. با تدبیر در آیات و حدیث، به سؤال پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)
 با توجه به این که خداوند متعال می‌فرماید: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفُرْدَايَ﴾ (به بندگانم بگو شما را فقط یک موعظه می‌کنم و آن اینکه به صورت گروهی و فردی برای خدا قیام کنید).
 یک نمونه قیام فردی و یک نمونه قیام گروهی (اجتماعی) را نام ببرید.

پاسخ

الف) قیام فردی: (اقامه نماز، مطالعه کتاب‌های دینی، امر به معروف و نهی از منکر) تذکرات فردی و ... (۲۵/۰ نمره)
 ب) قیام اجتماعی: برپایی نماز جماعت، تشکیل حکومت اسلامی، جهاد، تشکیل گروه‌های خیریه، تشکیل گروه‌های جهادی برای سازندگی (۲۵/۰ نمره) (درس ۴، ص ۴۳)

فیلم پاسخ

۳ با تدبر در آیات و حدیث، به سؤال پاسخ دهید. (۱ نمره)
 با تدبر در آیه شریفه ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ «و کسانی که در راه ما تلاش کنند، حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم.» به سوالات پاسخ دهید:
 الف) آیه فوق بیانگر کدام «سنت الهی حاکم بر زندگی انسان» است؟
 ب) این سنت شامل «کدام دسته از بندگان» می‌شود؟

پاسخ

الف) امداد خاص الهی (توفیق الهی) (۵/۵ نمره)
 ب) بندگان مومن تلاشگر در راه خدا (۵/۵ نمره) (درس ۶، ص ۶۵ و ۷۱)

فیلم پاسخ

۴. با تدبیر در آیات و حدیث، به سؤال پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)
 حدیث پیامبر ص: «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟

پاسخ

ایجاد جامعه عدالت محور. به این موارد هم نمره تعلق می‌گیرد: یکی از معیارهای تمدن متعالی، حاکمیت عدالت در روابط میان انسان‌ها، به خصوص در روابط اقتصادی و سیاسی و طرد ظلم و بی‌عدالتی از جامعه است. (درس ۹، ص ۱۱۰)

فیلم پاسخ

۵ درستی یا نادرستی گزاره‌ها را با ص / غ مشخص کنید. (۵/۰ نمره)
 هر کس در زندگی خود از فرمان‌های خداوند اطاعت کند، گام
 در مسیر توحید عملی گذاشته است.

پاسخ

ص (درس ۳، ص ۳۲)

فیلم پاسخ

۶ آزمون شبه نهایی دوازدهم تجربی

۶ درستی یا نادرستی گزاره‌ها را با ص/غ مشخص کنید. (۵/۰ نمره)
 اختیار نامحدود انسان، مبنای تصمیم‌گیری‌ها و تعیین‌کننده
 سرنوشت اوست.

غ (درس ۵، ص ۵۳)

پاسخ

فیلم پاسخ

آزمون شبه نهایی دوازدهم تجربی ۷

۷. درستی یا نادرستی گزاره‌ها را با ص / غ مشخص کنید. (۵/۰ نمره)
اگر توبه با ایمان و عمل صالح همراه باشد، نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند.

پاسخ

ص (درس ۷، ص ۸۳)

فیلم پاسخ

۸ ارتباط میان کلمات و عبارات ستون اول و دوم را تعیین کنید.

(در ستون دوم یک مورد اضافی است.) (۱ نمره)

الف) شرط بندی در ورزش ها و بازی های معمولی	۱- جایز
ب) شرکت در جشن عروسی با رعایت احکام شرعی	۲- حرام
ج) تولید آثار هنری به منظور مقابله با ابتذال اخلاقی	۳- مکروه
د) استفاده مردم از پایگاه های ارتباطی بومی و مقابله با سلطه بیگانگان	۴- واجب کفایی
	۵- واجب

پاسخ

الف) ۲ حرام

ب) ۱ جایز

ج) ۴ واجب کفایی

د) ۵ واجب (هر مورد ۲۵/۵) (درس ۸، ص ۱۰۱-۱۰۲)

فیلم پاسخ

۹. گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۵/۰ نمره)

انسان موحد همواره است؛ زیرا معتقد است هر حادثه‌ای

در عالم دارد.

الف) صبور - فایده‌ای

ب) امیدوار - حکمتی

ب) امیدوار - حکمتی (درس ۳ ص ۳۲)

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۰. گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۵/۰ نمره)

عبارت: «بگو همانا نماز و عبادت‌هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است.» به کدام یک از «مراتب توحید» اشاره دارد؟

الف) عملی - ربوبیت

ب) مالکیت - ربوبیت

الف) عملی - ربوبیت (درس ۴، ص ۴۲)

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۱. گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۵/۰ نمره)

بنا بر حدیث حضرت علی علیه السلام، «مغرور شدن به احسان
پیایی و پرده پوشی خداوند»، یعنی سخت‌ترین الهی، به
وسیله که به انسان داده شده است.
الف) آزمایش - مهلتی
ب) سنت - امکاناتی

الف) آزمایش - مهلتی (درس ۶، ص ۷۳)

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۲. اصطلاح زیر را تعریف کنید. (۵/۵ نمره)

«شُرک در ربوبیت»:

پاسخ

یعنی کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می‌تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند. (درس ۲ ص ۲۲)

فیلم پاسخ

۱۳. اصطلاح زیر را تعریف کنید. (۵/۵ نمره)

«اصطلاح دینی قضای الهی»:

اجرا و پیاده کردن نقشه جهان به اراده خداوند است. (درس ۵، ص ۵۶)

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۴. اصطلاح زیر را تعریف کنید. (۵/۰ نمره)
«توبه اجتماعی»:

پاسخ

اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت خداوند از خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. (درس ۷، ص ۸۸)

فیلم پاسخ

۱۵. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۵ نمره)

چرا انسان نمی‌تواند بر خداوند احاطه یابد و ذاتش را بشناسد؟

پاسخ

خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ما نمی‌توانیم با ذهن محدود خود به حقیقت او احاطه داشته باشیم و ذاتش را شناسایی نماییم. (درس ۱، ص ۱۲)

فیلم پاسخ

۱۶. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۰ نمره)
در چه صورت «ارکان جامعه» بیشتر «رنگ توحیدی» به خود می‌گیرند؟

پاسخ

هر قدر مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند. (درس ۳، ص ۳۵)

فیلم پاسخ

۱۷. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۵ نمره)
چرا خوب است ساعاتی را صرف «تفکر در آیات و نشانه‌های الهی» کنیم؟

پاسخ

برای افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند و افزایش درجه اخلاص (درس ۴، ص ۴۶)

فیلم پاسخ

۱۸. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۰ نمره)

عملکرد درست ما در مواجهه با امتحانات الهی، چه نتیجه‌ای دارد؟

پاسخ

رسیدن به رشد و کمال (مواجه شدن با امتحانات جدیدی که باعث رشد و کمال انسان می‌شود). (درس ۶، ص ۶۹)

فیلم پاسخ

۱۹. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۵ نمره)
چرا توبه را «پیرایش یا تخلیه» نیز می‌گویند؟

پاسخ

زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد.
(درس ۷، ص ۸۲)

فیلم پاسخ

۲۰. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۰ نمره)
در چه صورت شرکت در جشن‌های ملی و مذهبی «مستحب» است؟

پاسخ

اگر موجب تقویت صله رحم و یا تبلیغ دین شود؛ (۲۵/۰ نمره) به شرط آنکه در این مجالس، احکام دین رعایت شود. (۲۵/۰ نمره) (درس ۸، ص ۱۰۲)

فیلم پاسخ

۲۱. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۵ نمره)
چرا باید پیش از تجارت، «احکام شرعی» آن را بیاموزیم؟

تا گرفتار کسب حرام نشویم. (درس ۸، ص ۱۰۳)

پاسخ

فیلم پاسخ

۲۲. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۰ نمره)

چرا گفته شده حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایره ولایت الهی خارج شدند؟

پاسخ

زیرا آنان نه بر اساس دستورات الهی، بلکه بر اساس امیال خود حکومت می‌کردند. (درس ۹، ص ۱۱۰)

فیلم پاسخ

۲۳. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۵ نمره)
 امروزه کدام گروه از مسلمانان، توسل به پیامبر (ص) و معصومین (ع) برای رسیدن به خواسته‌ها را شرک می‌دانند؟

پاسخ

تکفیری‌ها (درس ۲، ص ۲۴)

فیلم پاسخ

۲۴. به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۵/۰ نمره)
تاکید قرآن کریم بر «تعیین حقی معلوم در اموال خود برای نیارمندان» بیانگر کدام «معیار تمدن اسلامی» است؟

برپایی جامعه عدالت محور (درس ۹، ص ۱۱۰)

پاسخ

فیلم پاسخ

۲۵. با تدبیر در متن، به سؤال پاسخ دهید. (۱ نمره)

«رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دعوت خود را در جامعه‌ای آغاز کرد که نشانه‌های اندکی از تعقل، تفکر و دانایی داشت و سرشار از خرافات و مظاهر جهل بود. گفته‌اند در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می‌دانستند.»
چه عواملی باعث شد که «سدّ جهل و خرافه‌گرایی» در چنین جامعه‌ای که از جاهل‌ترین جوامع آن روز بود؛ شکسته شود؟

پاسخ

الف) دعوت به تفکر، تعقل و خردورزی در جای جای این کتاب آسمانی مشاهده می‌شود. نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر قرآن به خردورزی و دانش از یک طرف (۵/۵ نمره)
ب) تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (۵/۵ نمره) (درس ۹، ص ۱۱۴)

فیلم پاسخ

۲۶. به سؤال زیر به‌طور تشریحی پاسخ دهید. (۱/۵ نمره)
چرا خداوند در آیه ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ...﴾ خودش را به نور آسمان‌ها و زمین تشبیه فرموده است؟ شرح دهید.

پاسخ

خداوند نور هستی است؛ یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند؛ (۰/۷۵ نمره) هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی و بیانگر صفات علم، قدرت و ... خداست. (۰/۷۵ نمره)
(درس ۱، ص ۱۱)

فیلم پاسخ

۲۷. به سؤال زیر به‌طور تشریحی پاسخ دهید. (۱ نمره)
توضیح دهید چه رابطه‌ای میان «اراده الهی و اختیار انسان» وجود دارد؟

پاسخ

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از «اراده الهی» است؛ یعنی، خداوند اراده کرده که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. (نمره ۰/۲۵) درست است که در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی «وابسته به اراده» خداوند است؛ یعنی «اراده انسان در طول اراده خداست» و با آن منافات ندارد. (نمره ۰/۷۵) (درس ۵، ص ۵۹)

فیلم پاسخ

۲۸. به سؤال زیر به‌طور تشریحی پاسخ دهید. (۱ نمره)
بنویسید میان «امتحان الهی و امتحان بشری» چه تفاوتی وجود دارد؟

پاسخ

در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۵/۵ نمره)
ولی امتحان خداوندِ علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به‌ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۵ نمره) (درس ۶، ص ۶۸)

فیلم پاسخ

۲۹. به سؤال زیر به‌طور تشریحی پاسخ دهید. (۱/۵ نمره)

چرا انسان نباید از حيله شیطانی «تسویف» غافل شود و توبه را به تاخیر بیندازد؟ توضیح دهید.

پاسخ

[تسویف از ریشه سوف و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است.] فرد گناهکار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش شود و ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (۰/۷۵ نمره) درست است که هر وقت برگردیم خدا قبولمان می‌کند اما اگر انسانی غرق گناه شود دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبه‌ای صورت نگرفته است. (۰/۷۵ نمره) (درس ۷، ص ۸۵)

فیلم پاسخ

۳۰. به سؤال زیر به‌طور تشریحی پاسخ دهید. (۱ نمره)
نقش «مسئولین و مردم» در مقابله با «زندگی اشرافی و تجمل‌گرایی»
را توضیح دهید.

پاسخ

بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از شیوه اشرافی‌گری، تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند. (۵/۵ نمره) مجموعه افراد جامعه نیز با پیروی از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و امر به معروف و نهی از منکر روابط اقتصادی را سالم نگه دارند. (۵/۵ نمره) (درس ۸، ص ۱۰۴)

فیلم پاسخ

